

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: I kor. I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
Kiadók és lap tulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

A tifusz.

Debreczen, szept. 24

A nagy poros alföldi metropolis népe ma még nyugodt, egykedvűen végzi dolgát, pedig feje fölött ott settenkedik a sötét halál — a tifusz veszedelme. Ma még csak szórványosan hagyják itt a ragály áldozatai a földi létet, de nem lehetetlen, hogy holnap, holnapután egyszerre irtózatot rendeltet le a fekete kaszás, és a kik ma még rózsás arccal örvendenek a szeptemberi őszi verőfénynek, holnap már rettenetes, lázas csatát vívnak a nagy ismeretlennel.

A hivatalos urak pedig játszanak a szavakkal. Mit lármáznak az újságok, mondják augurhoz illő komolysággal. Ma még nincs tifusz járvány. Majd ha naponta huszonöt tifuszos fog láz álomban delirizálni, akkor lehet járványról beszélni.

Mi pedig újságírók az augurok dacára is lármázunk. Emberek vigyázatok! Vigyázatok, mert olyan veszedelem van a nyakatokon, a melyet csak komoly óvintézkedésekkel tartathatok távol. Vigyázatok a tisztaságra, étrendetekre, lakásokatok tartásában — ivóvizeteket forraljátok fel, a gyümölcs élvezetről mondjatok le. Házaitek udvarát, a járdákat naponta locsoljátok, előzzétek meg ebben a hivatalos várost, a mely mást a járványos időkben sem sokat törődik az utcák és köztetek tisztántartásával.

Igen, lármázunk mi újságírók, mert azt tartjuk, hogy jobb megijedni, mint a teljes nemtörődömség súlyos következményeivel megismerkedni. Ha tudatára jön a közönség, hogy milyen imminens a veszély, akkor még idejében tud az ellen védekezni. Nekünk nem az a véleményünk, mint a közegészségügyi bizottság egyik másik orvos tagjának, hogy a szegény háziurakat zaklatja a rendőrség a védelmi intézkedések szigorú keresztül vitelével. Mi azt tartjuk, hogy a rendőrség becsületes nemes dolgot végez szigorúságával, s Végh Gyula főkapitány az egész város közönségének haládjára tarthat számot, ha drámai szigorral hajítja végre köztisztasági intézkedéseit.

A mai nap folyamán újabb szomorú híreket kaptunk a tifusz terjedéséről. Vigyázat tehát minden vonalon, nehogy az 1907-ik esztendő fekete betűkkel irassék be a város krónikás könyvébe

Debreczen Kossuth szobra.

A nagytemplom előtt lesz.

A szoborbizottság ülése.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, szeptember 24.

Tíz évnel is több idő telt el azóta, mióta Debreczenben megmozdult a társadalom, hogy a legnagyobb magyarnak, Kossuth Lajosnak szobrot állítson. Társadalmi és más uton gyűjtötték össze a szó or költségeit, amelyet a mozgalom vezetői átadtak ma Debreczen város kezelésébe.

Tekintélyes összeg van már együtt. Monumentális emlékre való s mi sem teszi kétségessé tovább, hogy Debreczenben hatalmas alkotás fogja hirdetni, történelmünk ragyogó alakjának Kossuth Lajosnak dicsőségét.

A mai ülésen elhatározták, hogy a szobor felállításának előkészületeit haladéktalanul megteszik, úgy hogy esetleg egy év múlva leleplezhessék a szobrot.

A nagy bizottság egyhangú határozattal mondta ki, hogy Kossuth szobrát a Piac utcán, a Nagytemplom előtt lévő téren állítják fel. Ez a hely történelmi vonatkozással van Kossuth személyével s legszebb helye is a városnak.

A kiküldött kis bizottság ezután gyakrabban fog ülést tartani, hogy a szobor pályázat felől határozzon.

A mai ülésről részletes tudósításunk a következő:

Az ülés megnyitása.

Jelen voltak Kovács József polgármester elnöklété alatt Tóth Béla, Oláh Károly, Szilágyi Imre, Király Gyula, Magoss György, Komlóssy Arthur Boldizsár Kálmán, Szabó Kálmán, Csáthy Ferenc, dr. Kardos Albert, Varga Károly, Schwartz Vilmos, Márk Endre, Roncsik Lajos, Somogyi Pál, Jánosi Zoltán, Than Gyula, Sinka Sándor, Acél Géza, Tüdős János dr., Ujfalussy József.

Kovács József polgármester megnyitotta az ülést és felkérte Tóth Bélát, a társadalmi mozgalom vezetői által megválasztott pénztárnokot, a gyűjtött összeg átadására.

A gyűjtés eredménye.

Tóth Béla az első takarékbán kezelt 33113 korona 87 fillér összegről szóló takarékkönyvet, melynek száma 34.485 átadta a polgármesternek. Ezenfelül 242 kor. 32 fillér készpénzt is átszolgáltattott. Az összes gyűjtés 33 356 kor. 14 fillér.

Roncsik Lajos főszámvevő jelenti, hogy a városnál Kossuth-szobor alap címén 43,358 kor. 98 fillér kezeltetik.

Kovács József polgármester elismerését fejezte ki a társadalmi gyűjtés buzgó vezetőinek a kifejtett szép működésért.

Roncsik Lajos jelentése szerint a kezelés alatt levő 43,358 koronához hozzá kell számítani még a város idei hozzájárulását, a mely 10 ezer korona, tehát már 100 ezer koronánál több áll rendelkezésre.

A szobor felállítása.

Oláh Károly szerint az idő elérkezett, hogy Kossuth szobrát fel kell állítani. Az országban több helyen, de a fővárosban is állítanak szobrot tehát alkalom van arra, hogy rövidesen Debreczenben is felállítsák a szobor. Mindenesetre kívánatos, hogy a debreczeni szoborra országos pályázatot kell hirdetni, kéri, hogy a bizottság a szobor felállítását határozza el.

Szabó Kálmán szerint ki kell mondanani, hogy a bizottság most a szobor kivételéhez kezd.

Hol legyen a szobor?

Acél Géza a szobor helye ügyében szólal fel. Szűkebb körű bizottságot ohajtaná erre nézve kiküldeni. Elsősorban a hely, mely kell tisztában lenni. Javaslatát szerint egy helyet tud. Ez a nagytemplom előtti térség. (Helyeslés.)

Ez a legalkalmasabb hely és történelmi vonatkozású is. Meg kell bízni a bizottságot, hogy ily irányban készítse el a terveket s a pályázat feltételeivel a nagybizottsághoz tegyen jelentést.

Más terv.

Márk Endre kijelenti, hogy egy kis felvilágosításra van szükség.

Acél Géza: Az a kérdés, hogy a szobor szembe helyeztessék el e vagy oldalvást. A szobrot szerinte oldalvást kell elhelyezni. Így érvényesül. A ter helyének tervezésekor szükségtelen a szobor alakja felet vitatkozni, azt az alkotó művész felvételére kell bízni.

Csak a nagytemplom.

Komlóssy Arthur egy kis tájékoztatást nyújt a múltból. Kétségtelen, hogy Kossuth szobrát. történelmi vonatkozását tekintve a nagytemplom előtt kell felállítani. E tervet elfogadja. A művésznak

Sirolin

Emeli az érvényes és a tisztított, megadott a köhögést, vildéket, éjféli izmálat.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utáztatokat is kínálnak, kérjen minden esetben „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche”

Kapható orvosok rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegeknél 4.— korona

csak azt az instrukciót kell adni, hogy Kossuthot 48-9-ki felfogásban ábrázolj.

Márk Endre kijelenti, hogy a nagytemplom előtti teret csak az esetben fogadja el, ha a szobor ott kellő módon érvényesül. Ha ez nem lehetséges, akkor a Petőfi teret alkalmasabbnak találja.

Szabó Kálmán kéri, hogy efelett ne vitatkozzék a bizottság. A fődolog az, hogy a szobor felállítását határozottassá el. Bizunk meg egy kisebb bizottságot, a mely a további munkálatokat intézze el. A Petőfi térre nézve megjegyzi, hogy nem alkalmas. Kossuth szobrának a nagytemplom előtt van helye.

Oláh Károly ugyancsak a nagytemplom előtti téren kívánja a szobrot felállítani. Erre nézve indítványt tesz és kéri a kisbizottság kiküldését.

Acél Géza ismételt felszólalásában kéri, hogy most mondja ki a bizottság a szobornak a nagytemplom előtti téren való felállítását.

A bizottság egyhangulag elfogadja az indítványt. Tehát a **Kossuth szobor a nagytemplom előtt lesz.**

Komlóssy Arthur azon indítványát tárgyalta a bizottság, hogy Debreczen Kossuth szobra álló alakban, a 48-49-i időkből ábrázolja a legnagyobb magyart.

A kisbizottság tagjai.

Ezután megválasztották a kisbizottságot, a melynek elnöke Kovács József polgármester. Tagjai Oláh Károly, Acél Géza, Tüdős János dr., Szabó Kálmán, Magoss György, Márk Endre, Zádor Lajos, Tóth István, Varga Károly a jegyző és Márton Imre.

A kis bizottság megkezdte működését s ha szükséges lesz, a nagybizottságnak jelentést tesz.

Az ülés ezután véget ért.

Puccs Zilahy Gyula ellen.

Meglepetés a színházbizottság ülésén.

Szerződésbontás indok nélkül.

A tanácsé a döntés joga

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szept. 24.

Máramaroszigeten most folynak a színész bucsuzások. Virágosóval, tapsorkánál vesz bucsut az ottani közönség Zilahy Gyulától és társulatától, amely friss ambícióval, új tagokkal megszorodva tér vissza Debreczenbe. A míg ott lelkes ünneplés folyik, a színészek igazi hazájában durva támadást intéztek egyesek iniciatívájából Zilahy Gyula színházigazgató ellen. A színházi bizottság tegnapi ülésén Szent-Királyi Tivadar, Komlóssy Dezső és társai felhasználván az objektív szempontokból ítélő tagok távollétét, egy határozati javaslatot fogadtak el, a mely szerint *indítványozza a bizottság, hogy a tanács Zilahy Gyula szerződését 1908. október 1-re bontsa fel.*

A városi tanács, a mely komoly emberek testülete, ezt a szivességet aligha fogja Szent-Királyi Tivadarnak vagy Komlóssy Dezsőnek megtenni. A *javaslat elfogadásának tehát sulya nincs.* De minden embert, a ki csak egy szemernyit is ért a színházi dolgokhoz, felháborít ez a manőver, a mely alkalmas arra, hogy egy művész embert, a ki tud is, akar is

áldozni a művészetért, a ki végtelen nagy ambícióval fogott hozzá az elkövetkező színházi szezon előkészítéséhez — teljesen elkedvetlenítsen, anyagilag pedig tönkretegyen. Az ilyen munka, még ha Szent-Királyi Tivadar ur, vagy akárki más is végezte — nem nemes, nem uri munka.

Értenénk a nagy felháborodást, ha Zilahy Gyula már megkezdte volna működésének harmadik esztendejét, és itt a színházban egyik botrány a másikat érné. De most, a mikor még itt sincs a társulat, a mikor még a haladásról, az új tagok erejéről, művészi készségéről fogalma sem lehet egyik színházi bizottsági tagnak sem; most rontani rá a gyönyörű műsort és értékes művészi programot adó Zilahy Gyula — ez egyszerűen lelketlenség, s nem komoly öszbe boruló emberekhez illő játék.

Hisszük, és tudjuk, hogy a tanács egyszerűen félre teszi ezt a neveléses határozatot. De ezzel nem segít az igazgató méltatlan, minden indok nélküli meghurcoltatásán. Ezt csak egy dolog enyhíti, és pedig durva támadás indító okainak leleplezése. Ezt mi az alatt közölt tudósításunkban megteszük.

A legfrissebb botrányról, a mely nagy feltűnést fog városszerzte kelteni, a következő tudósítás számol be:

A bizottság ülésén Kovács József polgármester elnökölt. Jelen voltak Komlóssy Arthur, Márk Endre, Somogyi Pál, Komlóssy Dezső, Acél Géza, Burger Péter, Szent-Királyi Tivadar, Zádor Lajos, Oláh Károly. dr. Vargha Elemér jegyző.

A törzskönyv eltörlése.

Az ülés megnyitása után Oláh Károly tanácsnok jelentette, hogy a jövő évtől kezdve a törzskönyvelési rendszert nem tartja fenn. Aki a megszabott határidőig kiváltja bérletét, az megkapja régi helyét, ellenkező esetben az másnak is kiadható.

A bizottság az előterjesztést szó nélkül elfogadta.

Felvonul az üteg.

Ezután Oláh Károly bemutatta az előleges színházi jelentést, a melyben Zilahy Gyula társulatának névsora foglaltatik.

Márk Endre kéri, hogy olvassák fel a szerződés 17-ik pontját, a mely arról intézkedik, hogy milyen szerepkörököt kell betölteni az igazgatónak. Ez megtörténik, mire Oláh Károly a társulat tagjainak névsorát olvasta fel.

Komlóssy Dezső a felolvasott névsorból arra a meggyőződésre jött, hogy az tetszetős és mutatós, de mégsem olyan a minővel a debreczeni színháznak rendelkezni kell. Szerinte hiányzik drámai anya, szende, énekes komika. Ezuttal csak annak konstatálására szorítkozik, hogy noha a színházbizottság kéréseit az igazgató teljesíteni ígerte, azon még sem teljesítették. A kívánások mérsékeltek voltak — tehát könnyen lehetett volna rajta segíteni. A színház bizottság egy szerep kör betöltését kérte az igazgatót ezt sem teljesítette.

Békés Gyula. Mi az?

Komlóssy Dezső: A bizottság kérte az igazgatóságot, hogy szerződtesen tenoristát, nem tette meg, hanem csak második tenort állított a névsorba.

Békés Gyula: Óriási tévedés. Szathmáry Elek az első tenorista, a kit még nem ismerhet a bizottság.

Komlóssy Dezső: Mindezek a dolgok arra a következtetésre juttattak, hogy itt sürgős segítségre van szükség. Eppen ezért határozati javaslatot terjeszt elő.

Az öreg ágyu.

És a sima és kenetteljes Komlóssy Dezső, a ki erősen tetszeleg az europeer szerepében, nyugodtan elővette az öreg ágyut, és odaszegte a direktor és 120 tagu szintársulatának melléhez. Az öreg ágyu a következő határozati javaslat volt.

Mint hogy Zilahy Gyula a debreczeni városi színház igazgatója a színházi bizottság által adott utasításokra és városunk színház látogató közönségének igényeit kielégíteni nem akarja javasoljuk, hogy a városi tanács szerződésben biztosított jogával élve a szerződést 1908. évi október 1-re szabályszerű időben azonnal mondja fel és a pályázatot olyan időben tegye közzé és töltsse be 3 évre, hogy az igazgató működését 1908. október 1-re megkezdhesse.

Debreczen, 1907. szeptember 23.

Komlóssy Dezső, Márk Endre, Somogyi Pál, Szent-Királyi Tivadar, Dr. Burger Péter, Dr. Nagy Zsigmond, Dr. Szikszai Szabó József.

Általános elképedés keletkezett a határozati javaslat felolvasása után. A mikor a bizottsági tagok és az újságírók körülnéztek, látták, hogy itt egy ravaszul kieszt puccsról van szó. Az öreg ágyut a határozati javaslat az utolsó pillanatra titokban tartották — s közvetlen a gyűlés alatt látott napvilágot. A gyűlésre felsereglettek Zilahy összes e lenségei, a kik az ő működésével, csinálva légyen azt a legjobban, soha sem voltak megelégedve. A dolog ravaszul volt kiesztelve. Azok közül, a kiket sem hátsó indok, sem gyűlölet sem elfogultság nem vezet, mindössze hárman voltak jelen. Hogy a határozati javaslat előterjesztésének nem az öreg drámai anya vagy a fiatal szende, vagy a zengő kómika hiánya az oka, az kézenfekvő dolog. Hiszen megvan a társulatnál mind a három, csak Komlóssy Dezső nem találja őket. Más rugók játszottak itt közre, a melyet majd szép sorjában elmondunk.

A titkár védekezése.

Békés Gyula titkár állott ezután szólásra, s első sorban Komlóssy Dezső szavaira válaszolt. Drámai anya Arday Ida. Énekes komika László Aranka, a kit éppen Ditrői Mór ajánlatára szerződtetett Zilahy Gyula.

Márk Endre: De nem tud énekelni.

Békés Gyula: Kérem, hiszen a bizottsági tag urak csak a mult szezon végén hallották László Arankát. Azóta óriási haladt. Tovább foglalkozva Komlóssy beszédével, s a beadott indítványt, konstatálja, hogy ez példátlan és megdöbbentő. A magyar színészet történetében az igazgató reputációja ellen intézett ilyen támadást nem tud senki felmutatni.

Egy hang: No, nem kell azt olyan tragikusan felfogni. Nem szentírás az még.

Békés Gyula: Ez az indítvány nem csak az igazgató, hanem 120 ember egzisztenciája ellen is tör. Az igazgató hat évre rendezkedett be — most már egy ilyen indítvány elfogadása egyszerűen tönkre teszi őt és társulatát is és pedig

Megnyit

Központi női felöltő áruház, Debreczen, Simonffy-u. 2. városi bérház

ahol a legdivatosabb újdonságok naponta érkeznek felöltőkben, gallórokban stb. állandó nagy választék. Olcsó és szolid kiszolgálás.

teljesen indok nélkül. Komlóssy bizottsági tag olyan rossznak tartja a debreczeni szintársulatot. Nézze meg a Nép-színház, Vigopera névsorát, akkor meg látja, hogy áll ma a magyar színészet a fővárosban. Kéri a bizottság tagjait, hogy ezt az indítványt ne fogadják el. Halasz-szák el a döntést két hónapra, a mikor a társulatról határozott véleményt formálhatnak.

Objektív szavak

Oláh Károly: Valóban meglepi őt, hogy a mikor az igazgató fényes műsorral, új tagokkal vonul be akkor ilyen súlyos indítvánnyal állanak elő. Eppen most, amikor a két nyári állomás színügyi bizottsága egybehangzóan dícsérettel adózott Zilahy Gyulának, a mikor Máramarossziget intelligens közönsége a legnagyobb elismeréssel bucsuzik a színészekről, akkor történik ilyen támadás. Tisztában van azzal mindenki, hogy ez az indítvány, ha határozat lesz belőle más forum elbírálása alá fog kerülni. De ennek dacára hangsúlyozza, hogy ilyen indítvány előterjesztésére ok egyáltalában nincs, s ő ezt el nem fogadja.

Zádor Lajos objektív szemmel mérlegeli a kérdést. Arra ok, hogy ilyen súlyos határozatot hozzunk, egyáltalában nincs. Zilahy Gyula nagyon szép, nagyon komoly művészi programmal indul neki az új szezonnak. Tessék addig várni, a míg Zilahy működését meg lehet kritizálni. Neki alkalma van csaknem minden héten végig nézni egyik másik budapesti színház előadását, s a mikor Debreczenben van, a mértékét a város igényeihez képest le tudja szállítani. Debreczenben nem kíván vig színházi előadásokat. Hiszi és bizik is benne, hogy Zilahy becsülettel megállja helyét ebben a szezonban. Meg kell várni a míg bevonul és csak azután lehet ilyen dolog felett határozni.

A hangulat.

Tisztán lehetett már ekkor látni a helyzetet. A puccs előkészítői miként az augurok egymásra nevettek. Ők voltak többségben. Azt is mondják, hogy nem egy bizottsági tagot lebesétek a megjelénésről. Hogy pedig a dolog előre el volt készítve, az egészen bizonyos, hiszen be is vallották nyíltan.

Az öreg ágyu védelmére sorra vonultak fel Szent-Király Tivadar volt segéd színigazgató (a Komjáthy rezsim alatt) Somogyi Pál és Komlóssy Arthur.

Miként egy nagy politikus a parlamenti csatasíkon, úgy állott fel pózolva Szent-Király Tivadar, hogy egy reménybeli segéd színigazgatóként végezzen Zilahyval. Egy kis leleplezéssel kezdte beszédét.

— Mielőtt ez az indítvány ide érkezett, mondtam, hosszas purparlé előzte meg. Hosszadalmas dolog volna azokat a jegyzőkönyveket felolvasatni, a melyekben a színházbizottság kívánságai le vannak fektetve. Azonban ezek a kívánságok nem lettek teljesítve. Véleménye szerint radikális eszközökkel kell fellépni, ezért fogadja el a határozati javaslatot.

Somogyi Pál mondtotta el ezután nézeteit. Elégedetlen az előadásokkal, ő is, a bérlők is, s nem tartja megbízhatónak Zilahy művezetését, ezért fogadja el a javaslatot.

Komlóssy Arthur néhány szóval indokolja meg, hogy miért fogadja el a határozati javaslatot.

Oláh Károly azt az indítványt terjeszti elő, hogy a határozat hozatalt halasszák el későbbre.

Komlóssy Dezső azonban kiadta a

jelszót, hogy nem lehet — erre a javaslat sorsa eldőlt.

A szavazás.

Kovács József polgármester ezután két kérdést tett fel szavazásra. A betervezett névsor elfogadását és a Komlóssy Dezső és társai indítványát.

A névsorra vonatkozólag úgy határozott a bizottság, hogy azt egyelőre tudomásul veszi, de a vélemény mondás jogát fenntartja.

Komlóssy Dezső indítványát pedig 6 szavazattal három ellenében elfogadták.

Az indítvány mellett szavaztak Komlóssy Dezső, Márk Endre, Komlóssy Arthur, Somogyi Pál, Szent-Királyi Tivadar és Burger Péter. Ellene Acél Géza, Oláh Károly, Zádor Lajos.

Szavazott ugyan és pedig a javaslat mellett Kulcsár Endre tanár is, de ezt a szavazatot nem lehet számba venni, miután a tanár ur az utolsó percben lépett a terembe, s halvány sejtelmé sem lehetett róla, miről van szó.

A puccs oka.

A felháborító, elég kemény kritikával nem sujtathó esetnek pikáns háttere van. És pedig a következő:

Ismeretes dolog, hogy Szent-Királyi Tivadar Komjáthy János idejében üzletárs, belső titkos tanácsos és sok más egyéb volt. Mióta azonban Komjáthy eltávozott Debreczenből, a szerencsés körülmények révén nagy vagyonra szert tett férfi a művészeti ügyek belső titkos tanácsosi állástól elesett. Ez a dolog nagyon bántotta Szent-Királyt, csak az alkalomra várt, hogy régi pozícióját, amely nem megvetendő színházi előnyökkel jár, vissza nyerje.

Történt, hogy Komjáthy János megunta a meddő kassai igazgatást, s attól minden áron meg akart válni. Ezt megtudta Szent-Királyi Tivadar, s azor kezdett frondörkődni, hogy a színházat Komjáthy kezére játssa. Komjáthy Jánosnak már az utódját is kiszemelték Faragó Ödön személyében, ő lenne a kassai director.

Szent-Királyi Tivadar megnyerte tervének a Zilahyval egyébként sohasem kedvelő Komlóssy Dezsőt, majd Márk Endrét, a ki szintén nem tudja feledni Komjáthy Jánost. Csatlakozott Márk Endréhez Komlóssy Arthur (ugye érdekes) Somogyi Pál. Burger Péter dr. legyenesen megisztelve érezte magát, hogy ilyen illusztris társaságban szerepelhet. Miután más módon nem lehetett Komjáthy útjait egyengetni, a társaság kijátszotta a nagylágeret. Zilahy Gyula testén keresztül is, de ide akarják hozni Komjáthyt. Így született meg a határozat.

Komjáthy Jánost ismerve, nem merjük elhinni, hogy erről a puccsról tudott volna. Az ő korrekt egyénisége gavallér volta kizár minden frondörkődést. Nem hisszük, hogy egy kollegája tönkre tevése árán kapott direktiót elfogadna. De ha tud a dologról, a mit ismételt hangsúlyozunk — nem hiszünk el — szemben talál bennünket. Mert ez az ujság az immorális dolgokat mindig ostromozta, és ostromozni is fogja

A román miniszterelnök agitál.

Magyarországon járt.

Fogadják is, nem is.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, szeptember 24.

Kolozsvárról jelentik: Kolozs megye alispánja a ma reggel telefonon fordult a határrendőrséghez, megkérdezve — hogy igaz-e a hír, amely szól arról, hogy Sturdza Demeter román miniszterelnök rejtett néven Besztercén járt. Hogy az alispán minő választ kapott, azt itt nem tudják; de a hírlapokhoz tudósítás érkezett, amely megerősíti a román miniszterelnök besztercei látogatását, sőt ottani szerepléséről is olyan részletek szivárogtak ki, amelyek alkalmasak lesznek, ha mára nem, a Sturdza-kabinet megbuktatására.

Sturdza Goga néven, de mindenképp felismerve vett részt az Astra közművelődési egyesület gyűlésén. Szerepelt és a vitában részt vett. Hogy mit mondott, azt még ma nem konstatálhatták. De konstatálták azt, hogy az a nő, aki Sturdzával együtt a gyűlésen megjelent, román nemzetiségű karkötőt viselt.

A „Lupta” című budapesti román lap szerkesztősége szerint az egész hír naiv koholmány. A szerkesztőség értesülése szerint a Magyar Távirati Irodát valaki felültette.

A besztercei gyűlésen mindössze két magyar képviselő: Vlád és Mihály voltak jelen, román államférfiakat ott senki se látott. Sturdza és Bratiano miniszterek arcképeit csaknem minden oláh ismeri Erdélyben, úgy hogy ezek az emberek ott titokban nem igen járhatnak.

Különböen Sturdzának személyes ismerősei nincsenek Besztercén. Bratiano-nak van ott egy-két barátja. De mostanában ő se tartózkodott Besztercén.

Hajdumegye virillise.

Kik fizetik a legtöbb adót?

A végleges névsor.

Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szeptember 24.

Hajdúvármegye igazoló választmányának ülést tartott, amelyen a legtöbb adót fizetők névsorát állították össze.

Az igazoló választmány ülésén Kovács Gyula alispán elnökölt. A névsor felőleli a vármegye legtekintélyesebb földbirtokosait és bérlőit, vállalkozóit, akik igen tekintélyes összegű adót fizetnek. A névsor egyébként a következő:

Semsey Andor 42966, Zichy Géza gróf 14405, Harstein Péter 5584, Lichtsein Dezső 5368, Fried Leo 5248, Braun Adorfi dr. 4015, Rosinger Lajos 3707, Czeglidy Mihály dr. 3535, Fischbein Ignác 3359, Ludány Lajos 3488, V. Oláh Miklós 3012, Adla Farkas 2729, Fürst Ödön 2577, Fekete Sándor 2520, Lichtsein Sámuel 2420, Somossy Béla 2391, Berencsi János 2299, Mandel Sámuel 2255, Rosenfeld Sámuel 2096, Nagy Imre 2018, Kovács Ákos 1904, Freu Ernő 1218, Berenczi Gyula 1297, (gyógyszerészi oklevél) Csohém Antal 1786, Fisch Jakab 1722, Szalkai András 1671, Deésy Rudolf 1629, Gyémánt Sámuel 1623, Veress Menyhért

Legnagyobb választéku raktár elsőrendű minőségű női-, férfi- és gyermek cipőkben.

Telefon 501.

Telefon 501

Tolnai Dániel

cipő raktára

DEBRECZEN, Piacz-u. 49., főposta kapujával szemben. „A cipő királyhoz.”

dr. 1592 Vohl Adolf 1529, Rosenfeld Ignác 1529, Moloár Endre 1517, Gyulai István 1498, Stark Izidor 1487, Bleier Adolf 1480, Lichtmann Mór 1432, Forrai András 1425 ifj. Gál Ferenc 1364, Mildner Béla 1334, Kohn Dávid 1322, Stern Péter 1322, Soós Béla 1322, Zomba Miklós 1311, Kömmerling János 1306i Ujhelyi Andor 1301, Kövér Antal 1284, Oláh Sándor 1282, Körner Béla 1260, Lindtner Sándor dr. 1255 Wessprány István 1255 ifj. Csohány Ferenc 1255 Turrai Sándor 1245 Slachta János 1233 Erős Lajos 1232 Forrai Gyula 1230 Forrai József 1226 Soós János 1227 Papp Lajos 1225, G. Tóth János 1202, Grosz Nagy Mihály 1201, Szilágyi János 1197, Budaházy Zoltán 1194, ifj. Fazekas Géza 1171, Demjen Gábor 1143 id. Nagy Kálmán 1130, Csohány László 1121, Takács István 1116 Makai János 1110, Tisza Imre 1082, Nagy Ferenc 1078, Szaniszló Gábor 1076 Lengyel Endre 1074 Dobi Sándor 1072, Bleier Mór 1064 Simay Antal 1064, Pakozdy Lajos 1045, Harsányi Károly 1045, Hamvai Kovács Bálint dr. 1046, Angyal Simon Samuel 1010 Kiss Ferenc 1002, Propper Miklós 992 Oláh Miklós 987, Papp Antal 985, Flaska Kálmán 985, Kovács Gyula 978, Losonezy Károly 975, Fűzős Arur 971, Kulcsai Gusztáv 966, Demjén Lajos 960 Pavlovits József 956 Grosz Herman 941, Kupferstein Herman 945 Malatinszky József dr. 918 Nagy Gábor dr. 918 Liszka Nándor 916, Oláh András 914, Stihala Dániel 913 Marton Gábor 906, Cs. Szabó János 899, Baum Ferenc 879 Kovács Antal 877 Satriány Géza 877, Orosz Endre 872, Grünfeld Adolf 872, Cs. István 865 P. Károly 862 Friedrich Lajos 861, Major Gyula 859, Mészáros Vilmos 856, B. Bely Mihály 846 Propper Mór dr. 846, Takács László 836, Papay Kálmán dr. 835, Poroszlai Albert 827, id. Csohány Ferenc 828 Kvema Sándor 827, B. Nagy Károly 797, G. Gyula 795, R. szegi Ferenc 795, id. Kövér Pál 789 M. Szabó Sándor 778, Leitner Dezső 776, Ercei Károly 772, M. Szabó János 772, K. Szabó Mihály 767 Kiss József 761, Szabó Elemér 739 Nagy Lajos 738, Móricz Imre 737, Grosz Adolf dr. 737, Csohány József 736, Papp Sándor 734, Egri Dániel 723, Barsony Sándor 722, Erdős Gábor 710, Sági Ferenc 707, Szabó András 705, Magyar Gábor 703, Zakos Sándor 702 Kálmán Lajos 698, Csengeri József 697, Csuka Lajos 691, Kiss Sándor dr. 684 Paulini Vilmos 669, Baltház Dezső dr. 660, Decey Lajos 654, G. Kovács Sándor 647, Kovács Gábor 645, Kardos Géza 644, Császy Jakab 642.
Ezenkívül 25 póttag.

Hajdumegye közügyei.

Az állandó választmány ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szept. 24.

Hajdumegye köztörvényhatósága csütörtökön tartja évi rendes őszi közgyűlését. A közgyűlés napirendjén 147 tárgy van. Ezek között néhány igen fontos. A közgyűlés tárgysorozatát a megyei állandó választmány három ülésében készítette elő. A közgyűlés előtti utolsó ülése tegnap volt a választmányának. Ennek a lefolyásáról tudósítunk a következőket jelenti:

Hajdúvármegye állandó választmánya tegnap délelőtti ülésében a csütörtöki közgyűlés napirendjének első nem készített ügyeit tárgyalta le. Ezek között első helyen a vármegye 1908. évi háztartási költségelirányzata volt.

A költségvetés kiadási és bevételi része 175 ezer koronát mutat ki végső eredményként. A tételek között van néhány új tétel is. Az első új tétel a megyei díjnokok fizetésemelésére és rendezésére felvett összeg. Ez 900 korona alsó fokozaton kezdődik és legmagasabb lépcsőjét 1200 korona képezi.

Második új tétele a járási hivatal-szolgák egyenruházására, a tisztiegények fizetésemelésére előirányzott összeg. Bevan építve a költségvetésbe továbbá egy gépkezelői állás is, amely szintén új.

Ezután tárgyalta a választmány folytatólagosan Hajdusámson képviselőtestületének határozatát, mellyel a Sámson-Nyirbátori vasút költségeihez hozzájárul. Ugyancsak Sámson községnek új irnoki állás kireálására vonatkozó határozatát. Hajdúhadház község határozatát, mellyel ezer koronát kíván alapítványként adni a debreczeni siketnema intézetnek. A Hajdudorogi községi alkalmazottak fizetés emelési mozgalmát indokoltak találják Kovács Imre megyei irnok három havi szabadság engedélyezését. Megadni java solták.

Ezen kívül szóba jött még egy tereg közúti és utkaparó ügy, amiben végleges határozatot színtéri a közgyűlés fog határozatot hozni. Ezzel az ülés véget ért.

Halálos zuhanás.

Agyonnyomta a szekér.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szeptember 24.

Kedden délután halálos szerencsétlenség történt a közeli Balmaz-Ujváros községben.

Vig Sándor 41 éves napszámos kukoricával hatalmasan megrakott szekeret hajtott haza a mezőről.

Egy zökkenőnél azonban lezuhant a csaknem két méter magas szekérről. Szerencsétlenségére a gyepőt nem tudta hirtelen elengedni, úgy hogy a lovakat elfordította és a szekér keresztül ment rajta. A roppant teher teljesen szétrombolta a koponyáját, úgy hogy nyomban meghalt.

A balmaz-ujvárosi előjáróság táviratilag kereste meg az ügyészséget a temetési engedély megadása iránt. Az ügyészség az engedélyt megadta szintén táviratilag s így holnap temetik el Vig Sándort.

A halálos szerencsétlenségben a balmaz-ujvárosi hatóság nyomoz, hogy megállapítsa, hogy kizárólag saját könnyelműsége okozta e Vig halálát.

A nyomozásra vonatkozó iratokat közelesen betérjesztik a debreczeni ügyészséghez.

Vége a szerelemnek.

Pikáns akta a rendőrség előtt.

Bozsú a hűtlenség miatt.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szept. 24.

Furesa módon bozsulta meg magát B. L. csizmadia mester elhagyott kedvesével szemben. Mindenáron leakarta csukatni, mert nem szereti. Uglátszik végül még is ő fogja a rövidebbet húzni.

Pócsi Erzsébet szemre való menyecske. Szemet is vetett rá B. L. csizmadia mester. A sok udvarlásnak aztán folytatása lett. Banka hiten éltek egy ideig. Boldogok is voltak. De nincs olyan boldogság aminek vége ne volna.

Ez történt ő velük is. Egy szép napon összevesztek s a vadházasságnak is vége lett. Az asszony otthagya az embert, de még ezzel sem elégedett meg, hanem feljelentette volt urát. Két helyen, a rendőrségnél is, a járásbírósnál is. Előbbi már ítélkezett és a feljelentés dologában B. I. húzta a rövidebbet.

Ez fájt B. I. nek. Ugy gondolkodott, hogy nem elég, hogy kipottyant a házasság életből, de még meg is büntetik. Bosszút forralt tehát. Felment a rendőrségre s ott Szócs Lajos inspekciós rendőrbiztosnak különféle terhelő adatokat mondott el, volt kedveséről Pócsi Erzsébetéről. Szócs az adatok birtokában a menyecskét felcaltatta a rendőrségre. Ekkor aztán kiderült, hogy B. L. vádjából egy szó sem igaz s Szócs biztos a nescskét mindjárt szabadon bocsátotta.

Pócsi Erzsébet azonban ezzel nem elégedett meg, hanem volt ura ellen megtette a feljelentését, személyes szabadság és nyilvános meghurcolás címén. A rendőrség a veszekedő szerelmesek ügyében megindította a vizsgálatot.

Agyonlőtt csendőr.

Végzetes szerelem.

Egy leány bosszúja.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szept. 21.

Véres szerelmi dráma történt tegnap este Tiszadobon.

Paulita Ágnes 21 éves cselédleány három revolverlövessel megölte a tiszadobi temetőben Csenkei János őrsvezetőt, tiszadobi őrsparancsnokot.

Ma reggel 8 órakor mikor az őrsvezetőnek szolgálatba kellett volna menni, keresték miandfenél, de nem találták. Egy óra múlva a szolgálatban levő csendőrjőrárat akadt a holttestére a temető árkában.

Az odaváló csendőrséget rögtön mozgósították a tettes kézrekerítésére. Mivel Paulita Ágnessel látták utoljára Csenkeit, rá irányult a gyanu s elfogták. Ma délután távirat érkezett, amely jelenti, hogy a tettes beismerte a bűnét. A leány lőtt háromszor az őrsvezetőre s aztán magát akarta megölni, de nem volt hozzá bátorsága.

Azt nem tudta, hogy halálosan találja Csenkeit, mert az még, mikor ő elszaladt, utána ment.

A temető szélén esett össze, ahol meg is találták.

A vizsgálatot a tiszalóki járásbíró-ság és Borssy csendőrfőhadnagy vezetésével a csendőrség együttesen végzi. A gyilkos leányt Tiszadobra kísérték.

SZÍNHÁZ.

Zilahy és a szigeti színügyi bizottság A Máramaros írja. A színügyi bizottság f. hó 21-én, szombaton délután 3 órakor ülést tartott Szöllősy Antal kir. tanácsos, polgármester elnöke alatt. Az ülésen jelen voltak a tagok közül: Lator Sándor, Dobay Sándor, Kubek Elek, dr. Pap Tibor, dr. Gergely György és dr. Kricsfalussy Sándor, valamint Zilahy Gyula színigazgató. A bizottság megállapította a jövő heti műsort, mely ebben a színiévadban az utolsó. Erre felállott Zilahy igazgató és egy a maga valamint a társulat nevében is hálás köszönetét tolmácsolta Sziget város közönségének, a város polgármesterének és a színügyi bizottságnak, kérve továbbra is irántuk jóindulatot. A bizottság nevében Szöllősy Antal elnök tolmácsolta a bizottság köszönetét és elismerését a színtársulatnak s különösen Zilahy igazgatónak, s legjobb kívánatait nyilvánítva a jövő évi „vizontlátással” bucsuzott. Végül indomásul vette a bizottság a rendőrfőkapitány értesítését, hogy a színház tűzbiztonsága szempontjából megtehető minden intézkedést. Az ülés végével Zilahy melegen bucsuzott el a bizottság minden egyes tagjától s az ülés az elnök elítélésével véget ért. No itt ugyan másként szavalt Szentkirályi Tivadar mester

Páratlan kedvezmény

Október 1-én új előfizetést nyitunk a „Debreceni Független Ujság”-ra. Helyben egy óra 1 korona. Vidékre egy óra 1 kor. 50 fillér.

Összes előfizetőink **ingyen** és minden ráfizetés nélkül megkapják a rendkívül nagy kedveltségnek örvendő Debreczen és Hajdúvármegye teljes és a legtekélyesebb círtárával, valamint dus és válogatott szépirodalmi részszel ellátott 3.0 oldalra terjedő

Debreczeni Független Ujság Képes Naptárát

még azok is ingyen kapják, kik október 1-től lépnek be előfizetőikül s legalább egy negyed évet előre befizetnek.

Ilyen páratlan kedvezményt egyetlen lap sem ad az országban.

Ujjonnan belépő előfizetők október 1-ig ingyen kapják a lapot.

Megrendeléseket elfogadunk telefonon 18. és 339. szám, valamint a lapkihordó asszonyok által is.

UJDONSÁGOK.**Szerkesztőségi telefon sz. 339**

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjféli 2.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piacz-utca 47. sz.

Debreczen virilise. A város legtöbb adót fizetőinek névsorát e napokban állítja össze az igazoló választmány. A városi adóügyi osztály felhívja azokat, a kik adójukat kétszeresen akarják beszámíttatni, hogy ezen szándékukat ma szerda délután 5 óráig terjesszék elő. Ezután érkező felszólalást figyelembe nem vesznek.

Sok a legelő tartozás. Az ideai legelőbér tartozás óriási összeget tesz ki az idén. A város adóügyi hivatala ez uton is figyelmezteti a gazdákat, hogy hátralekötő tartozásukat lehetőleg még e hónapban fizessék ki. Szeptember hó elteltével a befizetések nélküli késedelmi kamatot is számíttatnak.

A városok terheinek csökkentése. Pécs város törvényhatósága átirta Debreczen városához, hogy pártolja azon feliratot, amelyet a képviselőházzal intézett a terhek csökkentése miatt. A városok ugyanis sok olyan dolgot intéznek, amelyek voltaképpen az államot terhelnék s ezzel rendkívüli kiadásokat rónak a városokra. Debreczen a feliratot pártolja.

Szabadságon Jeney Miklós rendőrkapitány 8 heti szabadságot kért. A tanács helyt adott a kérelemnek.

Póttárgysorozat. A város e havi közgyűlésének tárgyai szaporodni fognak. Számos fontos ügy kerül a törvényhatóság elé a napirendre felvett ügyeken kívül. A póttárgysorozatot, mely 19 pontból áll, ma állították össze.

Átengedett laktanya. A Vilmos huszár ezred parancsnoksága megkezdte a váro t, hogy a régi salétrom lak tanyát engedje át egy század huszárságnak, mert a közel jövőben megtartandó altiszti iskola miatt helyszűke merült fel. A tanács a parancsnokság kérésének eleget tett.

Tömeges feljelentések. A tifusz járvány miatt napról-napra folynak a feljelentések a házigazdák ellen. Eddig 120 feljelentés érkezett a rendőrségre, a melynek jó részében az udvarok tisztatlanságáról beszélnek. A rendőrség ma kezdi meg a feljelentések tárgyalását.

Kevés a pénz. Tudvalevő, hogy Debreczen tíz tanyai iskolát épített. E célra 100 ezer koronát szavazott meg. Az összeg azonban kevés s a tanács most előterjesztést tesz a közgyűlésnek újabb 100 ezer korona megszavazása iránt.

Tűzvizsgálat a színháznál. A színháznál ma délelőtt Kerner Adolf elnöke alatt tűzvizsgálatot tartott a bizottság. A vizsgálat alkalmával mindent rendben találtak.

A rendőr támadói Vasárnapra viradólag a Hadházi utcán véres verekedés volt. A 35 ik számú rendőrt verte meg Szabó Lajos és Tóth Kálmán még két társával egyetemben. A rendőrség azóta a verekedés ügyében szakadatlanul nyomoz s a tanukat tegnap halgatta ki. Megállapította, hogy a főkolompus Szabó Lajos volt, aki jelenleg a kórházban hever a verekedésből kapott sebeit.

Elpáholt bérlő. Özv. Kovács Mártonné, aki a Kigyó utca 6 szám alatt bérelt lakást, érdekes ügyben tett panaszt a rendőrségen. Elmondta, hogy összeszólalkozott I. Z. házigazdájával s ez kiakarta idő előtt tessékélni a lakásból. Majd pedig mikor a rendőrség oltalmát vette igénybe és Hegedűs Gyula polgárbiztos a heveskedő háztulajdonosnak megmagyarázta, hogy nem lehet a lakóval csak úgy kurtán füresn elbánni, megtámadták és úgy fejbe vágták, hogy elájult. Sérülését még ma sem heverte ki. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

Rum tea, a legfinomabb minőségben Mayer Jenő fűszer és cseméje üzletében kapható a kisteplom mellett.

Aki lövöldözik. Bányai Lajos sámsoni legénynek jó kedve volt a napokban s egy régi módi revolverrel lövöldözgetett a faluban, jobbra is meg balra is. A csendőrség azonban elfogta s revolverét elkobozta. Az elvett revolvert a központi főszolgabíró további intézkedés céljából, tegnap beterjesztette a vármegye alispánjához.

Perczel Carola tánciskolájában a beiratkozások megkezdődtek. Beiratkozni lehet mindennap Szent-Anna utca 22. sz. alatt. Tandíj 20 korona egy kurzusra. Ugyanitt egy ügyes zongorista (nő vagy férfi) kerestetik állandó foglalkozásra.

Letzter József műtermében egy gyakornok az operátori munkálatokhoz és egy tanuló a másolási eljárásához felvétetik.

Világhírű Habig kalap ujdonságok egvedül Fenyő Sándor cégnél.

Őszi és téli Női felöltő ujdonságok meglepő nagy választékban érkeztek Rózsa Ignácz elismert legnagyobb női felöltő áruházában Kistemplom-bazár.

Sollingeni aczél zsebkések, ollók, borotvák, borotváló készülékek és kellékek legolcsóbbak Mentzénél Kossuth-u. 4. szám.

40 %-al olcsóbban vásárolhat mint bárhol utazó koffereket, turista inget, szalma kalapot, pehely könnyű nyulszőr kalapot a „Nyakkendő király” nál, a főposta mellett.

Női kalap ujdonságok Rózsa Ignácz áruházába megérkeztek.

A Hajdúmegyei népbank Piacz-utca 69. sz. Kereskedelmi és Iparkamara épületében, minden törzsbetétre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat is befoglaltatik.

TAVIRATOK.**Minisztertanács.**

Budapest, szept. 24. Wekerle Sándor miniszterelnök holnap érkezik meg Klopodiai birtokáról. Hír szerint a kormány tagjai még e héten minisztertanácsot tartanak a kiegyezés ügyében. Vasárnap Wekerle és miniszter-társai Szegedre utaznak, hogy részt vegyenek az Erzsébet szobor leleplezésén.

A kiegyezés.

Budapest, szept. 24. Bécsből jelentik, hogy a Reichport, az osztrák keresztény szociálisták lapja a kiegyezésről azt írja, hogy nem fogják megkötöni. Az uralkodó kívánságára 1907-ig mindegy megmarad a régiiben.

Egy debreczeni asszony öngyilkossága.

Budapest, szept. 24. Ma este a Dunába akart ugrani egy asszony. Szándékát a rendőr észrevette s meggátolta. A főkapitányságon kijelentette, hogy Németh Kálmán utazó felesége. Leánynéven Barta Etel. Debreczenből utazott a fővárosba, hogy eleméssze

Györfi Sándor

költész. pipere és férfi divatárú üzlete Simonffy-u. bérházba
október 1-én megnyílik.

magát. Tették okául boldogtalan családi életét mondotta.

Petioló Lukácsin mandátuma ellen.

Budapest, szept. A belényesi választáson tudvalevően Lukácsint választották meg. A kisebbségben maradt Kardos pártiak petíciót adtak be a mandátum ellen, mert a néptribunók és nemzetiségi képviselők terrorizálták a választókat.

Botrány az érsemjéni ünnepen.

Nagyvárad, szeptember 24. Az érsemjéni Kazinczy ünnepet kínos eset zavarta meg. A nagyváradai szabadkőműves páholy koszorút akart helyezni a szoborra, de előzőleg valaki éliesen kikelt a szabadkőművesek ellen, úgy hogy a koszorút vivő küldöttség szónoka nem tette le a koszorút, hanem magával vitte.

Sturdza nem járt Magyarországon.

Budapest, szeptember 24. Egy román újságíró, mint Bukarestből távirják, megkérdezte Sturdza miniszterelnököt, hogy igaz e hogy titokban Magyarországon járt. A román miniszterelnök kijelentette, hogy gyerekes föltevés az a hír, mintha ő Erdélybe lett volna.

Elfogott szélhámós.

Budapest, szept. 24. Hónapokon keresztül élt Budapesten egy orosz katonai uniformisban öltözködő szélhámós, aki sok embert becsapott. A minap Bécsbe tette át székhelyét a család, ahol azonban elfogták. Kiderült, hogy sohasem volt orosz tiszt. Közismert kalandor az illető. Neve Pavlovics György.

A hajó gépész és a király.

Budapest, szept. 24. Tossi Antal fiúmei hajó gépészt igazságtalanul bocsájtották el állásából. A szerencsétlen ember sokáig kilincselte a hivatalokban, hogy állását visszanyerje. Ez nem sikerült neki. A minap Ischlben járt és megleste az utcán a királyt, a kinek átadta kérvényét. A király kegyesen hallgatta meg a gépészt s megígérte neki ügye megvizsgálását.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Husz Ábrahám halálos ítélete.

A Kurián ma két halálos ítélet felett tanácskoztak, melyet ez év februárjában hozott a máramarosszigeti törvényszék, mint esküdttörvényszék. Hat vádlott közül, a kik a petrovai rablógyilkosság tettesei voltak, Husz Ábrahámot és Mihálka Jánost sújtotta volt halálbüntetéssel az esküdtszék. Az egész délelőtt a bűnpör anyagának ismertetésével telt el Tóth Gerő kuriai bíró előadásában. Ítéletet ma nem hozott a bíróság.

Közigazdaság.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése.

Budapest, 1907. szept. 24

Készárú kedvtelen, határidők engedők.

1907. októberi buza	11.21.—22
1908. áprillisi buza	11.62.—63
1907. októberi rozs	9.69.—70
áprillisi rozs	10.18.—19
1907. októberi zab	—
áprillisi zab	7.95.—96
19. 8. májusi tengeri	6.77.—78
1907. júliusi	—
1907. augus. t. ai	—
1907. szeptemberi tengeri	—
1908. augusztusi ropca	—

Női divat ujdonságok

Szövetek, kosztüm posztók, Selymek, bársonyok, diszek

Női- és gyermek felöltők

dus választékban megérkeztek

Molnár Ferencz

Zádor Lajos utóda divatterme, Főter.

Darabos-utca

49. szám alatt kiadó november 1-ére vagy azonnal 4 szoba, előszoba, pincze, vízvezeték, gázvilágítás, csillárokkal felszerelve, külön udvar és hozzátartozó helyiségekkel együtt.

Értekezni Hunyadi u. 10. sz.

"Uránus" villamos Színház

Szerdán Szept. 25-én.

Jég és hó között.

(Északsarki expedíció)

és közkívánatra

A váltó ör leánya.

Szenzációs természetbeni fölvetel.

Azonkívül a következő ujdonságok.

Műsor :

Cacke Walk.

Lehetetlen öltözködés.

Megzavart lakodalom.

Utazás egy csillag körül.

Fogjátok el a tolvajt.

Az Ozu vízörvényei Japánban.

Váltó ör leánya

Béka fogás.

Jég és hó között.

Előadások: Hétköznap este 7, 8, és 9 órakor. Vasár- és ünne napokon d. u. 4 től este 11-ig óránként.

Helyárak mint rendesen.

Műsor változás fenntartva. tisztelettel

Suchán és Winkler.

Hölgyek részére fontos!

Ki testi épségét fentartani akarja vagy gyomor és más ilyenmü beteg ségben már szenved.

Ugy kizárólag csakis az eredeti **Franzia delia mellfűzöt** vegyen. valódi halesont elegáns kivitelben 6 kor feljebb. Kapható csakis az

ERNYŐ GYÁRBAN.

Piac-utca 43.

Választás véget házhoz is küldünk, minden vétel kényszer nélkül. Előrehaladt idény miatt ernyőket 20% leszállítással adunk.

Javítások és áthuzások olcsón és pontosan eszközöltetnek.

ZANDER-FELE

medico-mechanikai-gyógyító tészetelemet Kedden folyó hó 3-án nyitottam meg. Az órák beosztása mint a múlt évben.

Délelőtt 11—12-ig nők részére,
Délelőtt 12—1-ig férfiak,
Délután 4—6-ig gyermekek,
Délután 6—7-ig férfiak részére.

Jelentkezni lehet a rendelő helyiségben

Dr. Szász Adolf,

ORVOS.

Piac utca 59. sz

Telefon sz. 389.

HOL

lehet teljes bizalommal helyben készült legjobb minőségű

női és férfi kesztyüket

kapni?

nem a raktárakban, hanem

Nagy András

legrégibb és legnagyobb kesztyű és orvossebészeti kötszer gyárában

DEBRECZEN, Kistemplom-házár,

ahol mindennemű sérvkötők, haskötők a legpontosabb kivitelben szakszerűen orvosi rendelésre készülnek.

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni épi (szövetősége

(Piac-u. 72.) által készítettnek.

Szakszerű felvi gosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítótestek, csillárok és szerelvények dus választéka.

Telefon sz. 568.

Telefon sz. 568.

SZŐNYEGEK

Julia spárga, hollandi, kidermüster, tapestry, velour, futó és salon szőnyegek, minden nagyságban, torontali szőnyegek, divanteritők, butorszövetek és creppek, viaszos vászon

legolcsóbb szabott árban.

Ágy és asztalteritők

szövet és csipke függönyök, stórok,

Szabó Lajos fiai

divat, vászon és szőnyeg raktára
DEBRECZEN, Rózsa-utca 1. sz.

Alapítattott 1842. évben.

Alsó tricót ingek

lábravalók, ujjasok, téli kendők, himalaja haraszt és plüsch minőségekben

Férfi ruha szövetek,

magyar- és angol gyártmány, — hozzávaló bélék árak

Harisnyák, keztük,

nők. férfiak és gyermekek részére állandó nagy választékban,

legolcsóbb szabott árban

Szabó Lajos fiai

divat, vászon és szőnyeg raktára
DEBRECZEN, Rózsa-utca 1. sz.

Alapítattott 1842. évben.

Szörmeutánczat,

női kabátokra sima és préselt 120 cm. széles barna- és fekete színekben métere 8 forinttól 15 forintig.

Boák és muffok

óriási választékban.

Costümökre, színházi kabátokra

női posztók minden színben.

Szabó Lajos fiai

divat, vászon és szőnyeg raktár
DEBRECZEN, Rózsa-utca 1. sz.

Alapítattott 1842. évben.

Festő iskola.

Felhívom a nagyérdemű érdeklődő közönség figyelmét arra, hogy **f. évi szeptember hó 1-től kezdve** a rajz- és festészet minden ágában

iskolát nyitok.

Azon kellemes helyzetben vagyok, hogy műtermem **Piacz-u. 41. sz. a.** egy tágas és e czélra kedvező udvarkert helyiségben a tanulni vágyók rendelkezésére reggel 9—12 ig és délután 3—5 ig nyitva áll, hol kezdők és haladók saját felügye- letem és rendszeres oktatásom alatt a legujabb irány elvei alapján képezhetik magukat.

Beiratkozásokat a nálam megtudható feltételek mellett mátol kezdve elfogadok.

Teljes tisztelettel

RAJZÓ MIKLÓS festőművész.

Knicsár József

bronzműves, Debreczen, Szent-Anna-u. 6. sz.

Készít mindennemű

sárgarézés bronzárakat

légszesz acetylen és vil-

lamos csillárokat, csillá-

rok átalakítá-

sát petroleum

és légszeszről

villamosra,

vagy légszesz

és villamosra

(combináltra)

Ujjá tisztításo-

kat s minden

e szakmába vágó javításokat elfogad és gyorsan, szakszerűen és jutányos árak mellett eszközöl.

Levelező-lapon tessék értesíteni, házhöz megyek a munkát átvenni.

Uj tölgyfa hordók

minden nagyságban kapható

Porjes Sámuelnél

Szilágy-Somlyón, saját házában.

A közös-konyha szövetkezet

a Piacz-utczán vagy közvetlen közelében alkalmas lakást vagy raktárhelyiséget keres.

Emellett keres még főszakácsnét, aki 120—150 személyre kitünően főzni, pecsenyét és finom tésztát sütni tud. Jelentkezhetnek emellett egyszerű szakácsnők és ügyes kiségitőleányok is.

Felszólítja továbbá azon szállítókat, akik, hus, tojás, zöldség, krumpli, hordóskáposzta, hagyma, betöltött paradloszta, szárnyasok (levágva, megtakarítva) szállításával foglalkoznak, hogy

Dr. Matolcsy László

titkárnál (Kossuth-utca 33. sz.) tegyék meg szóban vagy írásban a maguk ajánlatát.

Dunoyán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye, vászon, szőnyeg- és divat áruházába megérkeztek az

Őszi divat gyönyörű újdonságai

ruha kelmék, flanellek, bársonyok, blous selymek, velezek, Valódi persa szőnyegek, Linoleam.

!! Óriási raktár !!

Szabadalmazott

Impregnált Fogkefék

egyedül

Falk Ármin és Társa

fiók üzletében

Széchenyi-n. 1. szerezhetőbe.

Ugyanott háztartási, ipari és gazdasági kefeárak a legjobb minőségben kaphatók

Fodrászati cikkek dus raktára.

A legtömöttebb erszény is pehely könnyű lesz

ha a szülő iskolába járó gyermekeket a bevásárlásnál nem vezérli, de alig veszt sulyából, ha írórajz és taneszközökből csak feltétlenül szükségeseket szerzik be szolid árakban

Mihály Sámuelnél,

papirkereskedés könyvnyomda
DEBRECZEN, Főtér 30. szám.
Telefon 106. Telefon 106.

Dávidházy Kálmán és Társa

könyvkötészet, diszmű készítés és dobozgyár

DEBRECZEN, Főveszker-utca 9. szám.

Nagyméretben kibővített könyvkötészetünk és diszműves műhelyünk mellett ajánljuk a mélyen tisztelt közönség figyelmébe legujabban berendezett dobozgyárunkat, hol a kereskedők, gyárak részére szükséges áru dobozokon kívül czukrászati és gyógyszerészeti dobozok mindenféle kivitelben megrendelhetők és gyári árban gyorsan készíttetnek.

A közönség számára gyakran szükséges csomagoló dobozok egyenként is kaphatók.

Első Debreczeni aranyozó-, ezüstöző és fémciszoló-intézet. Nikkelező és galvanizáló telep.

Mindennemű csillárok átalakítása és felújítása, villanyvilágítási és motor berendezési vállalat

Piacz-n. 43. szám alatt megnyilt. — Saját érdeke mindenkinek ezt megtekinteni.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 3 fillér. — Vidéki tudakozásán tessék válaszlevelet csatolni.

Házasság ezéjából 28 éves fűszerkereskedő segéd szerény hozományu özvegy vagy leány ismeretséget keresi. Mérleg képes jelisére czim a kiadóba.

Táza ölenként, waggonként és felvágva cser, tölgy, bükk, gyertyán, varga-fa kapható Hegedűs Emilnél. Raktár, Homokkert gázgyár mellett. Iroda Miklós-utca 7.

Költöztek féderes stráf kocsin értekezhetni Debreczeni Lajosnál Csapó-u. 86.

Egy fodrász segéd azonnal felvétetik Mezőter-u. 50.

Eladó érmelléki borok ötven litertől fel-felé Péterfia 20. özv. Hutiraynénál.

Ugyes bejáróné kerestetik Postakert 4 sz. Blaskovits ház keresztülpületbe.

Egy házmester kerestetik Iskola-utca 8. sz. alatt.

Ingeket 12 krért, gallérok, kizelöket egy drb 2 kr. és minden e szakmába vágó dolgokat a legpontosabb, legszebben és legolcsóbban tisztít az ujonnan megnyit gőzmosó és vasaló intézet Piacz u. 42 (Lamprecht ház.) Weingarten Jakabnál. Házhöz szállít.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

Vasestergályos és géplakatos tanoncok gépműhelybe fölvetetnek Deák Ferencz-utca 22.

Uraságoktól levetett ruhákat veszek a legmagasabb árban Neumann M. Bádógos-utca 2.

Ugyes lapelárusítók felvetetnek a kiadói-hivatalban.

Fűszerberendezést elad Simon István rendőrség.

A Csapó-Csonka utca 16. számú ház igen előnyös feltételek mellett sürgősen eladó. Értekezhetni ugyanott.

Szent-Anna-utca 27. szám alatt egy utcai üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni Oláh Gézánál József-kir.-herceg-u. 17 sz.

Egy rőtös segéd felvétetik Sugár Dezsőnél Piacz-u. 19.

Nagy Zoltán Szegedi kir. t. sz. bíró telekkönyvi vizsgára készülő közikönyve megjelent és Hoffmann és Kronovitz kiadó cégénél Debreczenben 2 k. 10 fillér beküldése ellenében és minden hazai könyvkereskedőnél kapható.

Egy intelligens izr. családnál 3 fiu teljes ellátásra elfogadtatik. Czim a kiadóba.

Több rendbeli lakás kiadó Hunyadi-u. 17.

Egy világos pince Darabos-u. 5. sz. alatt minden órán kiadó. Értekezhetni ugyanott.

Egy kényelmes modern angol ágy, alig használt, sodronybatéttel elköltözés miatt eladó. Batthány-utca 13. az udvarban.

Nálam ne legyen készpénzért, mégis olcsóbb árakban kaphat férfi, fiu és leány felöltők, öltönyök, férfi és női ruhák, szőnyegek, paplanok, ágyterítők, Jäger ruhák, tükrök, kép, és butor nagy választékban Kaiser Salamon Hatvan u. 2.

Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdája Debreczen, Piacz-u. 49. — Kurzweil János és Társa Budapesti festékgyárának festékével

Egy 2 szobás lakás a város központjában elsőjére kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Csemege szállót ajánlok kereskedők- és magánfogyasztók részére a legolcsóbb napi ár mellett. Darvas Miksa szálló kivitele Debreczen. Telefon 294.

Sugár Dezsőnek

mesés szép angol koczkás és csikos 120 cm. széles angol szövetek érkeztek, amit helyszűke miatt 45 krjával áru-it el.

~ Piacz u. 19. Bika mellett. ~

Minden gondos anya

gyermekének

szükséges ruhákat

Neumann M.

cs. és kir. udvari szállítónál szerzi be

a postával szemben.

Bevásárlás előtt

tekintse meg

FENYŐ SÁNDOR czég

kalap, fehérnemű-, nyakkendő és mindennemű divatozikkokban

dusan felszerelt raktárát.

Paplanok 2.50 krtól.

Tanév kezdetére

Fiu ing 1 frtől.

Férfi ing 1.20.

Galler minden állás 14—20 kr

Szines kézzelő ötrétü 22 kr.

Lábravaló 45 krtól.

Gyermek- és férfi harisnyák, női- és leány ingek, alsó szoknyák karton, sifon, clott, lüster és parchetből olcsó árban árusítatik

Doszoly János utódánál

Tisza-palota.

Ágyterítők 1.20 től Flanel takaró 1.50

Leány és fiu ruhácaikat készen és rendelésre kapható.

Mint tavaly, úgy az idén is

a Debreczeni Kőolajipar részv. társ. petróleum gyártmányait

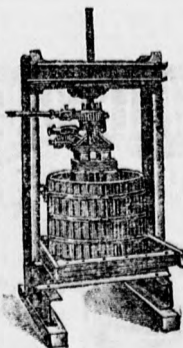
tartjuk kizárólagosan, amelyek hófehér szín, nem füstölő, szag nélküli és villanyfénynyel égő tulajdonságaik miatt a legjobb petróleumnak tarthatók.

Nevezett gyár gyártmányai:

Háztartási petróleum, Iris petróleum, Rekord Király Olaj

hordónként, kannánként és literenként mindenkor legolcsóbb napi áron kaphatók üzletünkben.

Deutsch Albert és Fia
Hatvan-utca 9.

„URSUS“

a legtökéletesebb s szabadalmazott

Borsajtó

felső nyomással három áttétellel, aczélgörönd szerkezet, legmagasabb nyomó képesség. A törköly egy darabban kiemelhető. A must vasrészekkel nem érintkezik, ezáltal a bor megfeketése kizárva. Könnyű kezelés, kevés munkaerővel. Honi gyártmány.

Szőlőszeti, borászati és pinczészeti cikkekéből valamint vadászfegyverekről és vadászati felszerelésekről képes árlap ingyen és bérmentve.

Lőpor árusítás.

TOTH GYULA vaskereskedő, Debreczen, Főtér.